

Mozaikok a fúvószenekarról

Die Musik ist eine Gabe Gottes, die den Teufel vertreibt und die Menschen fröhlich macht.
(M. Luther)

A zene harmónia, szépség és hagyomány. Minden időben az öröm forrása. Luther Márton szavaival: „A zene Isten ajándéka, mely elűzi az ördögöt, és boldoggá teszi az embereket.” A „100 Jahre Musikverein Harmonie Gerstetten” című jubileumi kiadvány és egy, a vörösvári fúvószenekar történetét összefoglaló szakdolgozat mottójaként is ez a bölcsesség szolgál... Nem véletlenül.

1990 óta szoros barátság fűzi össze a két zenekart egymással, gondolkodásuk is hasonló egymáshoz: azért muzsikálnak, hogy másoknak örömet szerezzenek, ezáltal pedig a hagyományok megőrződnek és kiteljesednek.

Amikor tavaly októberben a vörösvári fúvószenekar „Pilisvörösvárért” emlékéremben részesült a fúvószenekarszervezésében és a hagyományok megőrzésében játszott kiemelkedő szerepéért, már akkor megígértük Feldhoffer Jánosnak, a zenekar vezetőjének, hogy újságunkban leközlünk róluk egy terjedelmesebb anyagot, méltatást. A gerstetteni zenekar centenáriumi ünnepségén való részvételük jó alkalom volt arra, hogy ígéretünket beváltsuk.

A ZENEKAR TÖRTÉNETE DIÓHÉJBAN

A Pilisvörösvári Fúvószenekar alapítója a Mauterer karnagydinasztia volt. A zenekar jogelődje Mauterer Jakab vezetésével 1893. május 15-én alakult meg. A Mauterer-zenekar – vagy ahogy svábül nevezték, a „Maura Pándá” (kőműves banda) – az 1871-ben született idősebb Mauterer János keze alatt érett igazi 18-20 tagú együttesé. A karnagy maga tanult muzsikus volt. Híres katonakarmesterünk, Fricsey Richárd zenekarában volt első szárnykürtös. 1953-ig látta el a karnagyi teendőket, utána a karmester Nick János lett, őt Vörösvári József követte. Tőle Feldhoffer János vette át a stafétabotot.

A zenekar 1989-ben 18 taggal alakult újjá Brandhuber János vezetésével. Az újjáalakulásban fontos szerepet játszott Schäffer Lőrinc és Eduard Gillitzer.

1995. októbertől Buzás Bálint volt a zenekar karnagya, és vezetésével 1996. április 14-én a IX. Országos Fúvószenekari Minősítésen „német nemzetiségi zenekar” kategóriában 148 ponttal,

Nick Pista bácsi — középpütt szaxofonnal — a gerstetteni felvonuláson (Fotó: Bruckner Katalin)

„show zenekari” kategóriában 143 ponttal kapott Kiemelt Arany Diplomát az együttes, így elnyerte a „Fesztiválzenekar” címet.

1997. május 1-jén jelent meg a zenekar első kazettája és CD-je. Ugyanebben az évben szeptemberben Sopronban az Országos német nemzetiségi fúvószenekari fesztiválon az első hat helyezett között voltak. E sikeres időszak után két évig Kovács Tibor volt a zenekar karnagya, majd 2002. augusztusától ismét Buzás Bálint vette át a vezetést.

2002-ben közhasznú egyesületté alakultak. Az egyesület elnöke Feldhoffer János lett.

2003. októberében a Nagymányokon megrendezésre került Német nemzetiségi zenekarok országos döntőjében a 7. helyezést érték el.

2004 áprilisában a zenekar újjászervezésének 15. jubileumára megjelent második kazettájuk és CD-jük „Wir grüßen mit Musik” címmel.

2005-ben válogatás CD-t adtak ki.

2005. október 23-án a zenekar a város kulturális életében kifejtett kiemelkedően eredményes, önzetlen, áldozatos és maradandó munkájáért „Pilisvörösvárért” emlékéremben részesült. „A zenekar megalakulása óta résztvevője a helyi és környékbeli egyházi és világi rendezvényeknek és fesztiváloknak – ezzel is öregbítve ország-szerte városunk hírnevét. A német nemzetiségi hagyományok őrzésében, a zenei hagyományok ápolásában kifejtett tevékenységük kiemelkedő” – méltatták a zenekart a díj átadásakor.

A zenekar történetét nemrégiben egyik ifjú zenésze is feldolgozta. „A pilisvörösvári Német Nemzetiségi Fúvószenekar története” című szakdolgozatot Varga Nóra, az esztergomi tanítóképző hallgatója állította össze forrásmunkák és a zenekar idősebb tagjaival készített interjúk alapján. Nóra hét éve fuvolázik a zenekarban, s nagyon örül, hogy szakdolgozata témájául választhatta e nagy múltú zenekar történetét.

(A szakdolgozat elérhető a www.vorosvar.hu/fuvoszenekar.htm weboldalról.)

A LEGIDŐSEBB ZENÉSZ

A zenekar legidősebb zenésze, Nick Pista bácsi, aki még Mauterer Jánossal is zenélt Fúvószenekarok Országos Fesztiválján kitüntetésben: Josef-Gungl díjban részesült. Egy ez alkalmából készült interjúmban mondta a következőket:

– Zenész családból származom. Az ükapám volt az, aki a Mauterer zenekart létrehozta. És az ükapámtól kezdve mindenki zenélt a családban. A nagyapám tulajdonképpen Mauterer volt, csak a Nickéknek nem volt gyerekük és örökbe fogadták ot. Így lettünk apám-mal Nickek. Sajnos a dinasztia utolsó leszármazottja én vagyok, és utánpótlás nincs. 8 éves koromban kezdtem hegedülni tanulni a nagybátyámtól. Aztán megalakult a Levente zenekar, ahol klarinétoztam. 14 éves koromtól már játszottam a Mauterer-zenekarban is. A Levente zenekar karmestere Vass Marci bácsi volt. Minden nap a lakására jártam elméletet tanulni. 16 éves koromban pedig kinevezett karmesterhelyettesnek. A háború után feloszlott a Levente zenekar, a hangszereket elvittek, ellopták. Így csak a Mauterer-zenekarban zenéltem tovább. Büszke vagyok rá, hogy még együtt zenélhettem az öreg Mauterer János bácsival.

PARTNERKAPCSOLAT

1990 óta jó kapcsolata van a zenekarnak a gerstetteni fúvószenekarral. A 100 éves évfordulóra megjelent jubileumi kiadvány több oldalt szentel a partnerkapcsolat történetének.

A Mauterer-zenekar a szeretetotthon avatásán 1949. október 9-én. Jobboldalt látható idősebb Mauterer János zenekarvezető. Előtte ül fia, Mauterer János (A fotót Nick Pista bácsitól kaptuk kölcsön. Ő a képen jobbról a harmadik.)

Július 16-án, pénteken a zenekar tagjai, családtagok, pártoló tagok, összesen körülbelül 50-en Gerstettenbe utaztak, hogy aktívan részt vegyenek a partnerzenekar megalakulásának 100. évfordulója és a Gerstetten és Pilisvörösvár között kötött hivatalos partnerkapcsolat 10. évfordulója alkalmából. Az aktív részvétel azt jelentette, hogy a vörösváriak több alkalommal is felléptek – minden esetben nagy tetszést aratva.

Szombaton a gerstetteniekkel együtt közös ébresztőt tartottak, felvonultak a Gyermekfesztiválon és este koncertet adtak a fesztiválsátorban. Ekkor adták át a jubiláló gerstetteni zenekarnak a vörösváriak ajándékát egy gyönyörű zsolnai vázát.

Vasárnap a két zenekar közreműködött a fesztiválsátorban tartott ökumenikus szentmisén. Kora délután a vörösváriak részt vettek a 18-20 környékbeli fúvószenekar részvételével tartott felvonuláson. A fesztiválsátorban hajnali kettőig, közel négy órán keresztül szórakoztatták a vörösvári zenészek a helyieket és vendégeiket.

Hétfőn Heidenheimben a Kertészeti kiállításon népes közönség előtt adtak másfél órás koncertet.

A zenekar tagjai családoknál voltak elhelyezve, fantasztikus ellátásban volt részük. Nagyon jól érezték magukat. Tovább mélyült az a baráti kapcsolat, amely másfél évtized óta él és alapja volt az önkormányzatok közötti partnerkapcsolat megkötésének is.

A zenekar tiszteletét tette Eduard Gillitzer úrnál is, akinek meghatározó szerepe volt a nemes barátság létrejöttében.

– Ez a barátság folytatódni fog, és még nagyon sok tartalmas évet ígér – mondja Feldhoffer János, az egyesület elnöke. – Gerstetteni barátaink közül többen eljönnek a szüreti felvonulásra is. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy megköszönjem a város önkormányzatának és a kisebbségi önkormányzatnak, hogy támogatták gerstetteni utunk sikeres lebonyolítását.

A ZENEKARVEZETŐ

Feldhoffer János évtizedek óta tagja a zenekarnak, korábban többször volt karnagya is, négy éve pedig az egyesület elnöke. Az együttes sikeréhez jelentős mértékben hozzájárult az ő tehetsége és munkája.

– *Hogyan kezdted zenei pályafutásodat, családi indíttatásra történt?* – kérdeztük tőle, miután Gerstettenből hazaérkezett zenekarával.

– Nem, az én családomban nem volt zenész, de a Wenczl Pista bácsi, a szentiváni bányász

zenekar tubása a szomszédunkban lakott. Két fia és leánya is – játszópajtásaim – zenélni tanultak. Végül engem is rávettek a zenetanulásra. A dolog úgy történt, hogy Midi néni, az édesanyjuk elvitt a Németh János bácsihoz, hogy tanítson meg trombitálni. Így is lett. Amikor már tudtam játszani, bevettek a Pereg Pista bácsi zenekarába. 1970-ben Tagscherer Gyurival együtt

de a zenélést nem hagytam abba, két évig a zalaegerszegi alakulat zenekarában játszottam. Leszerelésem után két évvel, 1982-ben vettem át a Mauterer-zenekar vezetését. Azóta is megszakítás nélkül játszom a zenekarban... Összesen 34 évnnyi zenélés köt ehhez a nagy múltú fúvószenekarhoz, a Maura Pándához, amely onnan kapta a nevét, hogy Mauterer János bácsi apja kőműves volt. Ma ugyan már nem a Mauterer család a névadó, de a lelkesedésünk és a hagyományok iránti tiszteletünk a régi maradt, s úgy érzem, méltók vagyunk nagy elődeinkhez. Remélem, a jövőben is sikerül majd sok örömet szerezniük közönségünknek, mindenkinek, aki szereti a hagyományos sváb fúvószenét...

PROGRAMAJÁNLÓ

A Német Nemzetiségi Fúvószenekart a vörösvári közönség legközelebb a Pilisvörösvári Napok rendezvényesorzata idején hallhatja játszani, búcsú

Feldhoffer János és Stefan Szabo, a gerstetteni fúvószenekar vezetője (Fotó: Sarbó Gergő)

Felvonulás Gerstettenben, elől Buzás Bálint karnagy (Fotó: Bruckner Katalin)

kerültünk be a híres Mauterer-zenekarba. Akkoriban Vörösvári Jóska bácsi volt a zenekar vezetője. Én első szárnykürtös lettem. Nagy megtiszteltetés volt ez a számomra, hiszen még csak nyolcadikos voltam. Rengeteget tanultunk mi, fiatalok az idősebb zenészekről, jó iskola volt a számunkra. 1978-ban bevonultam katonának,

hétfőn, délután hat órától este tízig a sörátorban. 20-án Piliscsabán, a Szent István-nap keretében adnak másfél órás koncertet. Szeptemberben pedig a szüreti felvonuláson hallhatjuk őket.

Fogarasy Attila, Sax Ibolya

Családtagokkal és pártoló tagokkal közös csoportkép Gerstettenben a Musikverein Harmonie Gerstetten megalakulásának 100. éves jubileumán